

תמצית הערות ציבור

הצעת הוראה לחברות תשלומים ליישום חובות איסור הלבנת הון באמצעות טכנולוגיה לזיהוי מקוון

"ההוראה" – הצעת ההוראה לחברות תשלומים ליישום חובות איסור הלבנת הון באמצעות טכנולוגיה לזיהוי מקוון, שפורסמה להערות ציבור.

"הצו" – צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של חברת תשלומים ויוזם בסיסי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשפ"ד-2024.

"הרשות" – רשות ניירות ערך.

"חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

"חוק המאבק בטרור" – חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.

"חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום" – חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, תשפ"ג-2023.

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

סעיף בהוראה/נושא	שם הפונה	תוכן ההערה בתמצית	התייחסות להערות
הערות כלליות			
1. התאמת סעיף ייעודי לנותני שירות המשתייכים לקבוצה	Wolt License Services Oy (להלן: "וולט"), מעירה,	- יש לייחד סעיף הוראות מותאם לנותני שירות זרים, המאפשר הכרה במתכונת פעילותם תחת הדין הזר, מבלי אישור פרטני מהרשות. - יש להתיר שימוש בטכנולוגיות זיהוי ואימות זרות, כתחליף לדרישות הדין המקומי, לאחר בדיקה ואישור הרשות.	ההערה נדחתה. לרשות אין סמכות בצו לפטור גופים מהוראות הצו, מעבר להקלה שניתנה כבר ללקוחות קיימים. יחד עם זאת, החברה יכולה לפנות לרשות בבקשת פטור לעניין רכיב ספציפי בטכנולוגיה והדבר ייבחן בהתאם.

	• מבוקש להסתפק במסירת מסמך לרשות בו תוצג מתכונת הפעילות, בהקשר השימוש בטכנולוגיה לזיהוי חזותי, לצד התייחסות לכך שהשימוש בה מתאפשר תחת משטר איסור הלבנת הון במדינת הרישיון. • ככל שהרשות סוברת שנדרשות התאמות בטכנולוגיות שבשימוש החברה, מבוקש כי הרשות תתנה את השימוש בביצוע התאמות מצומצמות ומתחייבות בלבד בהתחשב בהשתייכות החברה לקבוצה בינלאומית, ולא תחייב עמידה גורפת בכל סעיפי ההוראה.	Payoneer Inc. (להלן: "פיוניר")	בינלאומית בעלת רישיונות זרים בתחום מתן שירותי תשלום	
ההערה נדחתה. אין הבדל במעמד הנורמטיבי של כל אחת מהדרכים המוצעות לזיהוי מקוון. השימוש בטכנולוגיה לזיהוי חזותי כרוך בדרישות נוספות ואישור מראש של יו"ר הרשות כחלק מבדיקות הטכנולוגיה המתחייבות ולא ניתן לבטלן.	מסלול ההיוועדות החזותית (סעיף 7): • מוצג בהוראה כמסלול ברירת מחדל, אך מתאים בעיקר לזיהוי בזמן אמת ובנוכחות נציג פרסונלי. הגבלה זו מהווה קושי עבור נותני שירות זרים שמספקים שירות מקוון בלבד. מסלול הזיהוי החזותי (סעיף 8): • מתאים יותר לפעילות מקוונת, אך עדיין מוגבל בשל דרישות נוספות כמו נוכחות נציג, פורמט וידאו, ואישור מראש של יו"ר הרשות. מבוקש לקדם מעמד שווה למסלול הזיהוי החזותי: • לקדם את מסלול הזיהוי החזותי למעמד שווה ערך למסלול ההיוועדות החזותית או להפכו לברירת מחדל. • לבטל את דרישת האישור מראש ולהסתפק בעמידה בעקרונות והוראות ברורות שייקבעו.	פיוניר	הרחבת אפשרויות השימוש בטכנולוגיה	2.
ההגדרה בהוראות תאפשר שימוש באמצעים שונים לזיהוי חזותי. לגבי הדוגמאות המוצעות	הרחבת אפשרויות טכנולוגיות:	פיוניר	הרחבת אפשרויות	3.

	השימוש בטכנולוגיה		- יש לאפשר שימוש בטכנולוגיות מתקדמות לזיהוי ואימות, בהתאם לסטנדרט eKYC במדינות זרות: - הסתפקות בתמונות סטילס במקום שמירת וידאו מלא. - שימוש בסרטוני selfie שאינם בזמן אמת. - שימוש בטכנולוגיות כמו FaceID לזיהוי פנים.	בהערה, יש צורך להבין ולבחון אותן פרטנית על מנת שניתן יהיה להתייחס אליהן.
4.	בקשה להחלפת מנגנון אישור מראש של יו"ר הרשות במנגנון אי התנגדות קצוב בזמן	וולט, פיוניר, הפניקס גמא, מעירה	מבוקש כי הרשות תחליף את מנגנון הפניה לקבלת אישור יו"ר הרשות במנגנון אי התנגדות קצוב לפרק זמן של 45 ימים ממועד הפנייה, בנושאים הבאים: 1. ס' 17 אישור יו"ר לשימוש בטכנולוגיה לזיהוי חזותי ואישור מראש לשינוי מהותי בטכנולוגיה. 2. ס' 1 אישור אמצעי אימות חלופי כ"טכנולוגיה לאימות מקוון". 3. ס' 12 אישור אמצעי חלופי להצהרת מקבל השירות בקולו. הדבר יסייע להשיג וודאות רגולטורית בדבר האפשרויות הטכנולוגיות העומדות בפני החברה, מוקדם ככל הניתן.	ההערה נדחתה. מנגנון אי ההתנגדות אינו מתאים לאישור טכנולוגיה לזיהוי חזותי שעשוי להיות הליך מורכב. יתר על כן, מהניסיון שנצבר ברשות בנושא זה עולה כי פעמים רבות יידרש נותן השירות להוסיף נתונים והבהרות לחוות הדעת שתוגש, ואין מקום לאשר את השימוש בטכנולוגיה ללא השלמת הליך זה. הדבר נכון גם בנוגע לאישור אמצעי אימות חלופי כ"טכנולוגיה לאימות מקוון", ואישור אמצעי חלופי להצהרת מקבל השירות בקולו.
5.	פרסום הוראות נוספות להשלמת הדרישות למשטר הלבנת הון	RCG	מבוקש לפרסם הוראות ייעודיות דוגמת הוראות רשות שוק ההון בנושא "ניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור אצל נותני שירותים פיננסיים מוסדרים" או הוראות הפיקוח על הבנקים לניהול בנקאי תקין 411 בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור. פרסום הוראה כאמור תאפשר ליישם מסגרת רגולטורית מותאמת וייעודית לפעילות חברות התשלומים, תוך התחשבות במאפייניהן הייחודיים ובסיכונים הספציפיים לתחום תוך התאמה לציפייה הרגולטורית.	הוראה זו עוסקת בזיהוי מקוון של לקוחות ולא בכל ההיבטים שנוגעים להלבנת הון ומימון טרור. ככל שהדבר יידרש, הרשות תפרסם הוראות משלימות בנושא.

הערות פרטניות			
6.	ס' 1 הגדרת "טכנולוגיה לאימות מקוון"	וולט, פיוניר, Pay Pal (להלן: "פייפאל") RCG	במונח 'טכנולוגיה לאימות מקוון' המובא בסעיף ההגדרות, נכללות הפניות למונחים שאינם עקביים, כך ההפניה ל'טכנולוגיה J5 בעוד שהמונח המוגדר בטיוטה הוא 'טרנזקציות J5' וכן 'מערכת אדיי"ב', בעוד שהמונח המוגדר בטיוטה הוא 'שירות אדיי"ב', ולכן מוצע לתקן את המונחים. המינוח המתאים ביותר לצורת הפעילות המתוכננת הוא טרנזקציה מסוג J2. ההבדל בין J5 לבין J2 הינו העובדה שב-J5 מבוצעת תפיסת מסגרת בכרטיס הלקוח כאשר בטרנזקציית J2 מבוצעת תקינות כרטיס והתאמת מספר תעודת זהות לכרטיס ללא תפיסת מסגרת.
7.	ס' 1 הגדרת "טכנולוגיה לאימות מקוון"	Open Finance	טכנולוגיית J5 ומערכת אדיי"ב המוצעות במסגרת ההוראה כטכנולוגיות לאימות מקוון הן טכנולוגיות שאינן מהוות בסיס חזק לאימות ומגלמות בחובן סיכונים רבים, לרבות סיכוני גניבת זהויות, התחזות, סיכוני פגיעה בפרטיות, סיכונים משפטיים, סיכוני אבטחת מידע וסייבר.
8.	ס' 1 הגדרת "לזיהוי חזותי"	פיוניר	ההגדרה של "טכנולוגיה לזיהוי חזותי" מתמקדת בתקשורת וידאו. מבוקש להוסיף סעיף כללי שיאפשר שימוש בטכנולוגיות נוספות בכפוף למנגנון "אי-התנגדות" של יו"ר הרשות. מבוקש להבהיר כי תוצר תקשורת וידאו יכול להיות: - שימוש בתוצרי תקשורת וידאו כצילום סטטי במקום שמירת הסרטון. - העלאת סרטוני selfie שאינם בזמן אמת. - שימוש בטכנולוגיות זיהוי פנים לבדיקת חיות (liveness) או זיהוי. ההגדרה בהוראה תאפשר שימוש באמצעים שונים לזיהוי חזותי. לגבי הדוגמאות הפרטניות יש צורך להבין ולבחון אותן פרטנית על מנת שיהיה ניתן להתייחס אליהן.

9.	ס' 1 הגדרת "מקבל שירות"	Remitly Israel (להלן: "רמיטלי")	מבוקש כי הגדרת "מקבל שירות" בסעיף 1 להצעה ובדברי ההסבר תכלול: "ובלבד שהמדינה או הטריטוריה של מקבל השירות אינן מן המנויות בסעיף (2) בתוספת הראשונה לצו" (במקום מן המנויות בתוספת הראשונה שמפנה לרשימות ה-FATF שמתעדכנות כל רבעון ועשויות ליצור חוסר ודאות רגולטורית). לחלופין יש לאפשר זמן סביר לעדכון מערכות ותהליכים במקרה של שינוי רשימות ה-FATF.	ההערה נדחתה. חובתו של נותן השירות לעקוב ולהתעדכן ברשימת המדינות שהוכרזו על ידי ארגון ה-FATF ומתעדכנות מעת לעת.
10.	ס' 1 הגדרת "ספק טכנולוגיה"	וולט, פיוניר	מוצע לשנות את ההגדרה כך שנותן השירות עצמו יכלול גם פיתוח של תאגיד בקבוצת נותן השירות.	יובהר כי ספק הטכנולוגיה יכול שיכלול גם תאגיד בקבוצת נותן השירות. אין בהגדרה הנוכחית כדי למנוע זאת.
11.	ס' 2(א) קביעת מדיניות לשימוש בטכנולוגיה לזיהוי מקוון	פיוניר	הטיוטה דורשת לבצע הערכת סיכונים "ברמת מקבל השירות הבודד והפעולה הבודדת", בנוסף להערכה רוחבית של כלל הפעילות. מבוקשת הבהרה כיצד יש ליישם דרישה זו ברמת מקבל שירות בודד ופעולה בודדת.	מטרת ההוראה להבהיר כי במסגרת הערכת הסיכונים הכללית שמבצע נותן השירות מכוח הצו, יש מקום לבחון את הסיכונים הנובעים מהזיהוי המקוון ביחס ללקוח.
12.	ס' 2(ב) קביעת מדיניות לשימוש בטכנולוגיה לזיהוי מקוון	וולט, פיוניר	מבוקש לאפשר קביעת ההוראות בדבר זיהוי מקוון בנוהל במקום קביעתם במדיניות: - זיהוי מקוון מהווה היבט אחד במסגרת רחבה של ניהול סיכונים הלבנת הון וככזה יש לקבוע אותו בנוהל ולא במדיניות. - הנושאים בסעיף הם אופרטיביים – תפעולים (דרישות טכנולוגיות מינימליות, דרישה לאיכות טכנית של הטכני ועוד) ולכן מתאימים לעיגון בנוהל ולא במדיניות.	ההערה נדחתה. ישנה חשיבות רבה לדיון בקביעת מדיניות לעניין הזיהוי מקוון על ידי דירקטוריון נותן השירות, כאשר מדיניות זו תתורגם לנהלים.

			בחברה המשתייכת לקבוצה, מסמכי מדיניות נערכים ברמת הקבוצה, וחיוב בעיגון מסמך המדיניות עלול לסרב ולהכביד על ההתנהלות השוטפת של הקבוצה.	
13.	ס' 2(ג) ו-17(ב) חוות דעת מומחה חיצוני לספק הטכנולוגיה	וולט, פיונר, פייפאל, בי.טי.בי מימון בע"מ (להלן: "BTB"), מעירה	- מבוקש להסיר דרישה של חוות דעת מומחה חיצוני לספק הטכנולוגיה ולהסתפק בפרטים שתמסור חברת התשלומים אודות הטכנולוגיה. - לחלופין מוצע כי הרשות תסתפק בחו"ד מחברת התשלומים עצמה בהסתמך על מידע שתקבל מספק הטכנולוגיה. - לחלופי חלופין שהרשות תסתפק בחו"ד מומחה מספק הטכנולוגיה עצמו ולא תדרוש מומחה חיצוני לו. הדרישה לחו"ד חיצונית משיתה עלויות משמעותיות על חברת התשלומים. כמו כן, בהוראת החש"בים ורשות שוק ההון ניתן להסתפק בחו"ד מאת ספק הטכנולוגיה עצמו ואין להחמיר ולהכביד דווקא על חברות התשלומים. בנוסף, ההוראות מניחות שמדובר בטכנולוגיה שנרכשה מספק חיצוני, אך החברה מפתחת את הטכנולוגיה בעצמה.	ההערה נדחתה. ישנה חשיבות שהגורם שנותן את חוות הדעת יהיה חיצוני ובלתי תלוי לספק הטכנולוגיה על מנת להבטיח את אמינותה של חוות הדעת. כמו כן, לא מדובר בדרישה תקדימית שכן חברות התשלומים מתבקשות לספק חוות דעת מגורם חיצוני בלתי תלוי בתחומים נוספים אחרים. עוד יודגש, כי ההוראה אינה מניחה שמדובר בטכנולוגיה שנרכשה מספק חיצוני, ואין כל בעיה שהטכנולוגיה תפותח על ידי החברה עצמה.
14.	ס' 2(ג) ו-17(ב) חוות דעת מומחה חיצוני לספק הטכנולוגיה	וולט, פיונר, פייפאל	- פורמט חוות הדעת – מוצע שחוות הדעת לא תחויב לעמוד בפורמט הקבוע בתוספת הראשונה לפקודת הראיות, אשר מתייחס להליך שיפוטי (כולל הצהרות על הדין הפלילי הישראלי בנוגע לעדות שקר). - דרישה לפורמט ישראלי עלולה להקשות על ספקי טכנולוגיה זרים, במיוחד כאשר הם כפופים לדינים זרים.	ההערה נדחתה. הרשות מבינה את סימני השאלה שעלו לגבי פורמט חוות הדעת, אך כיום זהו הסטנדרט המבוקש לחוות דעת מסוג זה, ועל כן לא ניתן להסיר את הדרישה.

			מבוקש לאפשר חוות דעת בפורמט אחר, בתנאי שזו תכלול את הפרטים הנדרשים: יכולות המערכת של ספק הטכנולוגיה, אופן ביצוע הזיהוי ואימות הזהות, פוטנציאל לזיהוי שגוי.	
15.	ס' 3(י) ו-5 ביקורת פנימית	וולט	מבוקש להסיר דרישה למינוי "ממונה" ביקורת פנימית, ולהשאיר התייחסות רק ל"ביקורת פנימית" כפי שקיים בהוראות מקבילות. בנוסף, מבוקש להבהיר כי אין מניעה שאת שירות הביקורת יוכל לספק כל אחד מהבאים: עובד של חברת התשלומים, עובד בקבוצה של חברת התשלומים או גורם חיצוני במיקור חוץ, לרבות תאגיד חיצוני (ולא אדם מסוים) ולרבות תאגיד / יחיד חיצוני שאינו מקומי. (ולא אדם מסוים) ולרבות תאגיד / יחיד חיצוני שאינו מקומי וימלא פונקציות דומות אצל נותן השירות כגון מבקר אבטחת מידע.	ההערה התקבלה. בנוסף מובהר כי בשלב זה אין מניעה כי על פי ההוראה הקיימת, את שירותי הביקורת יספק עובד של חברת התשלומים, עובד בקבוצה של חברת התשלומים או גורם חיצוני במיקור חוץ, לרבות תאגיד חיצוני (ולא אדם מסוים) ולרבות תאגיד / יחיד חיצוני שאינו מקומי וימלא פונקציות דומות אצל נותן השירות כגון מבקר אבטחת מידע.
16.	ס' 3(י) ו-5 ביקורת פנימית	BTB	מבוקש להסיר לחלוטין את הדרישה למבקר פנים, או לציין כי הדרישה חלה רק על גופים אשר חלה עליהם חובה למינוי מבקר פנים על פי דין. הדרישה מאלצת את החברות לשאת בהוצאות מכבידות ומורכבות.	ההערה נדחתה. הדרישה קיימת גם בהוראות זיהוי מקוון מקבילות ומטרתה להבטיח ביקורת שוטפת על מערך הזיהוי המקוון.
17.	ס' 4(א), 4(ה), 4(ג) גיוס והכשרת עובדים	BTB	יש לחדד כי כל הנושא שמתייחס לגיוס עובדים והכשרתם רלוונטי רק בהתייחס להליכי הזיהוי אשר מחייבים אינטראקציה חזותית עם נציג ולא בהליכים דיגיטליים באופן מלא.	יובהר כי הנושא של גיוס והכשרת עובדים רלוונטי לכל עובד שעוסק ומהווה חלק מהליך הזיהוי המקוון, כולל עובדים העוסקים בבקורות, באמצעי הניטור, בטכנולוגיה וכד'.
18.	ס' 7 - טכנולוגיה להיוועדות	וולט	בסעיף 7(ב) להוראה נקבע כי על מקבל השירות להעביר לנותן השירות העתק של מסמך הזיהוי באמצעות דוא"ל או באמצעים אלקטרוניים	כן, העלאת מסמך זיהוי למערכת של נותן השירות תיחשב כאמצעי אלקטרוני אחר. אם

	חזותית (Video Conference)		אחרים. ראשית, מבוקש להבהיר מהם אותם "אמצעים אלקטרוניים אחרים" שמוכרים ומאושרים על ידי הרשות. שנית, מבוקש לוודא כי העלאת מסמך הזיהוי באופן ישיר למערכת נותן השירות, כחלק מתהליך ההצטרפות לשירות, תיחשב כאמצעי אלקטרוני תקף ומספק בהתאם להוראות סעיף זה.	נדרשות הבהרות נוספות לגבי אמצעים אלקטרוניים אחרים, ניתן לפנות לרשות.
19.	ס' 7 - טכנולוגיה להיוועדות חזותית (Video Conference)	RCG	מבוקשת הבהרה כי אין מניעה במסגרת הליכי הזיהוי המקוון, לבחור לבצע אימות כנדרש לפי סעיף 4(א) לצו באמצעות אימות עם מסמך זיהוי נוסף וכי חלופת האימות המקוון הינה חלופה שאינה מנדטורית.	אין מניעה במסגרת הליכי הזיהוי המקוון, לבחור לבצע אימות כנדרש לפי סעיף 4(א) לצו באמצעות מסמך זיהוי נוסף. ראו שינוי בנוסח ההוראה.
20.	ס' 8(1) טכנולוגיה לזיהוי חזותי	Revolut להלן: ("רוולוט")	מבוקש להוסיף לאפשרויות אימות גם אימות של פרטי מקבל השירות כפי שנקראו מתוך מסמך הזיהוי אותו סיפק, באמצעות דרישה מהלקוח לספק מסמך זיהוי נוסף (כנדרש בסעיף 4(א)(1) ו-4(א)(2) לצו).	ההערה התקבלה. ראו שינוי בנוסח ההוראה.
21.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	פיוניר	סעיף 8(ו) לטיוטה - הסיפא "במקרה שהטכנולוגיה לא זיהתה את הכתוב במסמך הזיהוי" אינה נהירה, ומנוסח הסעיף נראית מיותרת ועל כן נבקש הבהרת הנוסח.	ההערה התקבלה. ראו שינוי בנוסח ההוראה.
22.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	וולט, מעירה	סעיף 8(ח) – הטלת דרישת OTP מהווה הכבדה שלא לצורך ומביאה לשונות בתהליכי זיהוי מקוון מקבילים במדינות האיחוד האירופי. בנוסף דרישה זו אינה יעילה באימות זהות בעת הרשמה ראשונית לשירות אלא רק כאמצעי משלים בעת מתן שירות קיים. לפיכך, מבוקש כי מקבלי שירות שהם בתי עסק יוחרגו מדרישה זו, או לקבוע שהחובה אינה מנדטורית.	אמצעי הבקרה של אימות למספר הטלפון של מקבל השירות באמצעות OTP הוא הכרחי במסגרת הליך הזיהוי המקוון ועל כן לא ניתן לבטלו. עם זאת, יובהר כי ניתן לשלוח סיסמה חד פעמית זמנית בדרכים אלקטרוניות אחרות המשרתות את אותן תכליות ומטרות של מסרון.

			לחילופין – מבוקש להבהיר כי ניתן לשלוח סיסמה חד פעמית גם בוואטסאפ, טלגרם וכד'.
			עוד מבוקש להשתמש באמצעי אימות חלופי אחר שיאושר ע"י הממונה בדרך של מנגנון אי התנגדות, לרבות (אך לא רק) מסרון קולי.
23.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	וולט, פיוניר, פייפאל	סעיף 8(ט) זמן ביצוע בקרה : מבוקש שהליך הבקרה יבוצע בתוך פרק זמן סביר לאחר מתן השירות ולא בהקדם האפשרי כפי שמוצע בטייטה. הדבר נחוץ עקב היקף מקבלי השירות הנרחב שעשויים להידרש לבקרה.
24.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	וולט, פיוניר	סעיף 8(ט)2 בקרה על מקבלי שירות בסיכון גבוה : יש לאפשר ביצוע בקרה גם לאחר מתן השירות, ולא לעכב את מתן השירות בשל סיווג מקבל השירות בסיכון גבוה. דרישה זו מחמירה מעבר לדרישות הצו ואינה מוצדקת. החלת הבקרה כחלק מתהליך ההצטרפות עלולה להכביד על מקבלי שירות בסיכון גבוה ולפגוע בתהליך המקוון.
25.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	פיוניר, Wise (להלן : "וויז")	סעיף 8(ט)2 - הטיוטה מגדירה "מדגם" אך לא עושה שימוש בו בסעיף.
			ההערה התקבלה. המילה "מדגם" הושמטה בטעות סופר ונוספה בהמשך להערות הציבור. ראו שינוי נוסח בהוראה.
26.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	וולט, פיוניר, פייפאל, BTB, וויז	סעיף 8(ט)2 - צמצום היקף הבקרה : המדגם צריך להיות קטן יותר מ- 20%, כדי למנוע הכבדה מיותרת (הצעת BTB – 5%, הצעת וויז – 2% ומינימום של 100 לקוחות חדשים בחודש).
			ההערה התקבלה. היקף המדגם יצומצם לשיעור של 2% או 400 חשבונות בשנה, לפי

				הגבוה. הרשות תבצע בחינה לאחר תקופת ההטמעה ביחס ליעילות השיעור שנקבע.
27.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	וולט, פיוניר, פייפאל, וויז	סעיף 8(ט)(2) - צמצום היקף הבקרה : מבוקש להבהיר כי המדגם מתייחס למקבלי שירות שזוהו בטכנולוגיה מקוונת, ולא לכלל מקבלי השירות.	ההערה התקבלה. ראו שינוי בנוסח ההוראה.
28.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	פיוניר	מעורבות גורם אנושי בהליך הבקרה בסעיף 8(ט)(2) : הדרישה לנציג אנושי בתהליך אינה מתיישבת עם רעיון השירות המקוון המלא. מעורבות גורם אנושי עלולה לעכב את תהליך ההצטרפות ולפגוע בחוויית השירות הדיגיטלי. ראוי לאפשר ביצוע הליך הבקרה באמצעות טכנולוגיה, אשר במקרים רבים עשויה להיות מדויקת יותר מגורם אנושי. עוד מבוקש לוודא שבדיקת החיות המצוינת בסעיף 8(ט) לטיוטה, תתאפשר גם תוך שימוש בטכנולוגיות שונות, כגון טכנולוגיית זיהוי פנים.	ההערה התקבלה. ראו שינוי בנוסח ההוראה. יודגש כי אין בשינוי זה כדי להפחית מחובת נותן השירות לבצע הליך בקרה אפקטיבי.
29.	ס' 8 טכנולוגיה לזיהוי חזותי	פיוניר	הערה כללית – בסיפא של סעיף 8(ט)(2), המשפט "סוגי הבקרות המפורטות בסעיף קטן (ה) (וסעיף קטן (ט)(1) לעיל, יבוצעו כמקשה אחת..." אינו ברור בהתחשב שסעיף קטן (ה) עוסק באימות מסמך ולא בבקרה, ויש לתקן ניסוח זה.	יובהר כי הבדיקות המפורטות בסעיפים 8(ה) ו-8(ט)(1), קרי אימות מסמך הזיהוי ע"י הטכנולוגיה לזיהוי חזותי ובדיקת חיות, יבוצעו יחדיו ללא פער זמנים ביניהם.
30.	ס' 11(ב) מקבל שירות שהוא תאגיד	פיוניר, פייפאל	הסעיף מתייחס בחלק מהוראותיו לרשם החברות, בעוד שניתנת התייחסות בסעיף גם לתאגידים מסוגים אחרים. לפיכך, נראה שיש לעדכן את הנוסח באופן שיתייחס לרשם/לרשות הרלוונטית.	ההערה התקבלה. ראו שינוי בנוסח ההוראה.
31.	ס' 12 קבלת הצהרה על נהנה ובעל שליטה	וולט, רוולוט, פיוניר, וויז, פייפאל, RCG	מבוקש לבטל את הדרישה להקלטה קולית (לא מספקת מענה לסיכון הסתרת ישויות, מהווה נטל בירוקרטי בלי לספק הגנה משמעותית, קיימת רק בישראל ועוד).	ההערה התקבלה חלקית. כחלופה להצהרה הקולית נותן השירות יוכל לקבל חתימה מקוונת על הצהרה שמקבל השירות יהיה מחויב לאשר

			אמצעי אימות חלופי 12(ב), 12(ג): - חתימה דיגיטלית מקוונת שמקבל השירות יהיה מחויב לאשר כי קרא והבין את משמעות הצהרתו טרם נוספת סמוך לפני החתימה. - אמצעי חלופי נוסף מוצע – מכתב אישור שיועלה למערכת כחלק מהמסמכים הנדרשים ממקבל השירות, אם הוא פועל עבור נהנה.	כי קרא והבין את משמעות הצהרתו טרם חתימתו המקוונת עליה. לכך יתווסף ביצוע אימות של סיסמה חד פעמית (OTP) פעם נוספת בסמוך לפני החתימה על ההצהרה המקוונת.
32.	ס' 12 קבלת הצהרה על נהנה ובעל שליטה	וולט, פיוניר, וויז פייפאל	12(ג) - זיהוי נהנה: מבוקש לאפשר אמצעי חלופי לתיעוד קולו של מקבל השירות גם במקרה שבו הוא פועל עבור נהנה. 12(ד) - תאגידים ומיופי כוח: מבוקש לאפשר שימוש באמצעים חלופיים לתצהירים קוליים של מיופי כוח, בכפוף לאישור הממונה, ולהמיר את מנגנון האישור הקיים במנגנון אי-התנגדות.	ההערה התקבלה. ראו שינוי בנוסח ההוראה בסעיפים 12(ג) ו-12(ד).
33.	ס' 12 קבלת הצהרה על נהנה ובעל שליטה	וולט, פיוניר	12(ג) - זיהוי נהנה: מבוקש להסיר את דרישת זיהוי הנהנה, שכן היא חורגת מהוראות הצו ואינה נתמכת בהן, אינה אחידה ביחס להוראות החלות על גופים פיננסיים אחרים, מכבידה ואינה מעשית בתהליכי שירות מקוון.	ההערה נדחתה. כיום הוראות זיהוי מקוון מקבילות אינן מאפשרות לזהות באופן מקוון מקבל שירות שפועל בעבור נהנה. הוראה זו, מאפשרת לראשונה לזהות באופן מקוון ולאמת מקבל שירות שפועל עבור נהנה, בכפוף לביצוע זיהוי מקוון לנהנה עצמו.
34.	ס' 12 קבלת הצהרה על נהנה ובעל שליטה	וויז	מבוקש להבהיר אם יש כוונה להוסיף אופציה שלישית בטופס ההצהרה עבור "אין נהנה נוסף מלבד בן/בת הזוג."	יובהר כי בן זוג לא ייחשב נהנה בחשבון לעניין סעיף 12 להוראה ואין דרישה להצהיר עליו. ראו שינוי בנוסח ההוראה.

35.	ס' 14 הכר את הלקוח	RCG, וויז	מבוקש לא לפסול אוטומטית לקוחות (בדגש על מהגרי עבודה ועובדים זרים) שהגיעו ממדינות הרשומות בתוספת הראשונה לצו מקבלת שירות זיהוי מקוון ולתת לקצין הציות בנותן השירות סמכות לקבוע הסדרים מתאימים ושיקול דעת בעניין זה. מבוקש לבטל את הדרישה לסיווג אוטומטי של תושבים זרים כבעלי סיכון גבוה ולאפשר לחברות לשקלל את נושא התושבות הזרה כאחד הפרמטרים במסגרת גישת ניהול סיכונים מבוססת סיכון.	ההערה נדחתה. התוספת הראשונה ובפרט ההתייחסות למדינות שארגון ה-FATF מצא בעייתיות בהתנהלות שלהן בהקשרי הלבנת הון ומימון טרור מצדיק כשלעצמו מעבר לזיהוי לא מקוון כפי שדורש הצו. ההוראה מאפשרת לראשונה לזהות באופן מקוון עובדים זרים ועל כן יש לבצע זאת בזהירות ובמשורה.
36.	ס' 15(ב) + ס' 15(ח) שמירה, אבטחה וגיבוי	פיוניר	מבוקש להבהיר כי תוצר תקשורת וידאו יכול להיות גם צילום סטילס (תמונות) סטטי חלף שמירת סרטון הווידאו עצמו.	ההערה התקבלה. ראו שינוי בנוסח ההוראה.
37.	ס' 15(ג) IMEI	רמיטלי, BTB, מעירה	יש לקבוע כי הדרישה לאסוף מספר ברזל IMEI לא חלה על שימוש ביישומי WEB במכשירים ניידים או לחילופין לאפשר שימוש במידע אחר המאפשר אימות זהות בצורה בטוחה. עוד מבוקש לשנות את ההתייחסות לשמירת IP באופן הבא: "כמו גם כתובת IP ממנה כתובת ה-IP שבאמצעותה התחבר מבקש השירות לנותן השירות, ככל שניתן בנסיבות העניין" . לחלופין, להתאים את נוסח ההוראה לנוסח הצו ולציין ששמירת מספר ברזל (IMEI) או שמירת כתובת IP תבוצע רק במידה וקיימים, כאמור בסעיף 17(2)(ט) – (י) לצו.	ההערה התקבלה. ראו שינוי נוסח בהוראה.

38.	ס' 15(ה) שמירה, אבטחה וגיבוי	וולט, פיוניר, פייפאל	מבוקש להרחיב את האפשרות לאחסון מידע כך שיתאפשר לאחסנו בשרת מאובטח בשליטת נותן השירות או בשליטת חברה אחרת בקבוצת נותן השירות. בנוסף, יש לוודא שהסעיף אינו מונע אחסון המידע בשרת מאובטח של ספק צד ג' (מיקור חוץ). מבוקש לוודא שאחסון המידע אינו דורש התאמה לדין המקומי, שכן דרישה זו תכביד על שחקנים זרים ותהווה חסם כניסה לשוק המקומי.	ההערה נדחתה. לא ניתן לוותר על שליטת נותן השירות בשרת המאובטח בו מאוחסן המידע, על מנת להבטיח את גיבוי המידע מידי תקופה ולאפשר בעת הצורך שחזור עדכני, מהיר ואמין וכן לאפשר שמירה על הנתונים, כפי שהם, ללא אפשרות עריכה. יודגש כי אין בהוראה זו כדי לשנות או להפחית מחובות נותן השירות ביחס לדיני הפרטיות בישראל וביחס להוראה לחברות תשלומים בעניין אמצעים טכנולוגיים ואבטחת מידע והוראה לחברות תשלומים בעניין מיקור חוץ.
39.	ס' 16 אמצעי ניטור, בקרה ונייהול סיכונים	וולט, פיוניר, רוולוט	טיוטת ההוראה מחייבת נקיטת אחת משלוש פעולות במקרה שנותן השירות מזהה כי מדובר במקבל שירות בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור: זיהוי פנים אל פנים, אי מתן שירות, חסימת פעילות. עם זאת , זיהוי פנים אל פנים אינו רלוונטי לשירותים מקוונים, ואי מתן שירות או חסימת פעילות הן דרישות חמורות מדי וצריכות להוות מקרים חריגים בלבד. לפיכך , יש להחיל גישה מבוססת סיכון שאינה דורשת באופן גורף את אחת משלוש הפעולות המנויות בסעיף. מבוקש כי לגבי לקוחות אשר פעילותם תעורר חשש להלבנת הון יחוזקו תהליכי הזיהוי באמצעות בדיקה נוספת (למשל, בקשת מסמך זיהוי נוסף ו/או בדיקה ידנית של מסמך הזיהוי).	ההערה התקבלה. ראו שינוי נוסח בהוראה. עוד יובהר כי על נותן השירות לבחון האם לפעול באחת הדרכים המצוינות בהוראה. עם זאת, ההוראה אינה קובעת חובה לפעול לפי אחת מהחלופות, אלא מחייבת שקילתן בלבד.

			בנוסף, יש לשקול את הסרת הסעיף כדי למנוע הכבדה לא פרופורציונלית על נותני השירות.	
40.	סעיף 17 קבלת אישור יו"ר הרשות	וולט, פיונר, מעירה	שימוש בטכנולוגיה קיימת: - מבוקש לייתר את הצורך באישור יו"ר הרשות לטכנולוגיות שכבר הותרו תחת הדין הזר ואומצו על ידי החברה הישראלית. דיווח על שינויים בטכנולוגיה: - במקום אישור מראש על שינויים בטכנולוגיה, מבוקש לאפשר דיווח בלבד לאחר יישום השינוי. - לחלופין, אם דיווח אינו מתקבל, מבוקש להחיל מנגנון "אי התנגדות."	ההערה נדחתה. לא ניתן לייתר את הצורך באישור מראש של יו"ר הרשות לטכנולוגיות הזיהוי החזותי, גם לא בעת שינוי מהותי שלה. האישור שמבוסס בין היתר על חוות דעת מומחה ערוכה כדין אמור לשמש כבסיס לבחינת טענות משפטיות עתידיות שיבקשו לתקוף את מהימנות תהליכי הזיהוי ואימות הזהות.
41.	סעיף 17 קבלת אישור יו"ר הרשות	BTB	בשל העובדה שחברת האם כבר מיישמת הוראת זיהוי מקוון מקבילה מטעם רשות שוק ההון, מבוקש לפתור אותה מהליך האישור הארוך והמיותר, לרבות הגשת חו"ד שכבר הוגשו לרשות שוק ההון. לחלופין, מבוקש הליך אישור "מקוצר" המתבסס על האישור של חברת האם.	לא מדובר בהערה כללית אלא בשאלה פרטנית הקשורה בנסיבות קונקרטיות של המעיר. המעיר יכול לפנות לרשות ובקשתו תיבחן.
42.	סעיף 17 קבלת אישור יו"ר הרשות	BTB	מבוקש להחזיר את האופציה לפרסום רשימה של טכנולוגיות שכבר נבחנו ואושרו על ידי הרשות ולתת לחברת התשלומים את זכות הבחירה.	ההערה נדחתה. לאחר בחינה של החלופות השונות, הוחלט כי נכון יותר לתת היתר פרטני לשימוש בטכנולוגיה לאחר שמתקבלת חו"ד חיצונית ובאפשרות הרשות לבחון את הטכנולוגיה בה יעשה שימוש.